

АНТОШИНА ІРИНА ВОЛОДИМИРІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри загальнотеоретичної юриспруденції,
кандидат юридичних наук

ІНТЕРНЕТ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС ПРАВА

В умовах глобальних потоках інформатизації, стрімкого розвитку інформаційного суспільства, що сприяє можливості інтенсивного інформаційного обміну, який відбувається в інформаційній взаємодії зацікавлених суб'єктів, формуванні особливої сфери інформаційного права, становлення інформаційної влади, розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, інформаційна функція права виходить на новий рівень свого розвитку.

Заходи розповсюдження інформації на кожному етапі розвитку суспільства є більш удосконаленими та інформаційний обмін стає більш насиченим. За останні 100 років швидкість передачі інформації збільшилось в сто мільйонів раз. Розповсюдження отримали такі поняття як: «віртуалізація суспільства», «інформаційний ресурс», що пов'язано з електронною складовою в житті людини – світовим інформаційним простором, в рамках якого відбувається зберігання та обмін інформацією [1, с. 19].

Неможливо не погодитись з думкою О. Білорус: «Інформація проникає в усі ніші й щілини глобального суспільства ефективніше й інтенсивніше, ніж інші товари-ресурси. Для неї вже практично не існує кордонів та інших бар'єрів» [2, с. 274].

Ми живемо в епоху інформаційного суспільства, коли основним ключем до володіння ситуацією служить доступ до потрібної інформації та вміння користуватись нею, наскільки право здатне бути ефективним інструментом на цьому шляху до інформатизації. Сьогодні, інформація виступає стратегічним ресурсом, специфічною рисою якого є невичерпність при споживанні. Вона збагачує фундаментальні знання, організує глобальну спільноту.

Отже, які можливості права в умовах, коли основним об'єктом людської діяльності стає обмін інформацією. Оскільки право здатне забезпечити вільну циркуляцію інформації в суспільстві, що дозволяє їй стати найважливішим фактором економічного, національного та особистого розвитку [3].

На це і спрямоване всім відомий вислів У. Черчеля: «Хто володіє інформацією, той володіє світом». Нині у світі силу має той, хто володіє інформацією, яка відіграє незмінно важливу роль у будь-якій сфері людської діяльності. Так, інформація – це влада, а доступ до інформації є умовою свободи.

Сьогодні, одним з головних інформаційних каналів формування правосвідомості і правової культури українських громадян є інформування через комп'ютерну мережу Інтернет, який став найпопулярнішим джерелом інформації та є найавторитетнішим ресурсом у сучасному суспільстві. Так, пошук даних у цій мережі є більш зручний, простий та потребує значно менше часу, ніж пошук необхідної інформації в бібліотеках, архівах, тобто роботи з паперовими матеріалами [4, с. 385-386].

Інтернет є найбільшим світовим інформаційним ресурсом, що містить практично всю інформацію, якою може зацікавитись людина. В цьому плані Інтернет відкриває нові можливості взаємодії людини та права.

Зазначимо, що вміння критично споживати інформацію перетворюється на необхідну вимогу для сучасного суспільства, адже останнім часом, як доводить моніторинг інформації вітчизняних і зарубіжних Інтернет – ресурсів, набула практика поширення неправдивої або пропагандистської інформації, дезінформації, яка використовується для «просування» певних ідей і продуктів, стає потужним зряддям в інформаційних війнах [4, с. 387-389].

Сучасний Інтернет характеризується широкими можливостями до самореалізації, його значення для сучасного суспільства росте з кожним днем. Можна констатувати факт, що Інтернет витісняє як традиційні ЗМІ, так і традиційні канали комунікації. У цьому зв'язку актуально встановлюється зв'язок Інтернет і права, як засобу подолання негативних моментів безконтрольної інформованості.

Однак, глобальна мережа Інтернет існує та розвивається як самоорганізуюча структура, в якій не має завідомо встановлених регламентів та норм. Тобто, керуючись Інтернетом ми не завжди можемо розраховувати на достовірну інформацію. Електронний світ Інтернету повний інформації та дезінформації, але дилетант, який проникає в цю сітку, має змогу приймати дезінформацію за достовірну інформацію. Сьогодні йде активна пропаганда стандартів правової поведінки, багато викладеного матеріалу в Інтернеті характеризуються агітаційними та агресивними підходами, зомбуванням людей, залученням до різних релігійних сект, нецензурною лексикою, психологічним тиском, які несумісні із правовими ціннісними орієнтаціями українського суспільства. Інтернет посідає актуальне місце, як засіб маніпуляції свідомістю, коли оформлення повідомлень реалізується шляхом модифікації інформації про події чи факти з використанням таких прийомів як фабрикація фактів, пропаганда, створення паніки чи масового психозу

Так, у теперішній час одним з першочергових питань є необхідність нейтралізації того інформаційного впливу, який деструктивно впливає на формування правової свідомості громадян Української держави

Отже, потрібно констатувати факт, що сьогодні існує нагальна потреба в посиленні захисту українських громадян, передусім дітей і

молоді, від негативного впливу мережі Інтернет на процес формування їх правосвідомості та правової культури. Потрібно з'ясувати та прийняти жорсткі критерії, за якими можна розміщувати в мережах певні види інформації, закріпити відповідальність власників сайтів за розповсюдження матеріалу, який деструктивно впливає на формування правової свідомості та правової культури. Так, для запобігання даній проблемі, було б доцільним забезпечити створення циклу постійних правових радіо- та телепередач і надалі запроваджувати сторінки, рубрики на правові теми в друкованих виданнях [5, с. 201-204].

Одним з негативних наслідків використання Інтернет є падіння рівня освіти, так як раніш при підготовці студентом семінарських завдань, написаних курсових, магістерських та інших робіт, студент повинен був працювати з книжками в бібліотеці, аналізувати та підбирати літературу, міркувати, зіставляти інформацію, що безсумнівно сприяло його розвитку як особистості, однак, сьогодні з доступом до Інтернет достається вже готовий матеріал. Таким чином, Інтернет з одного боку полегшую роботу студентам, а з іншого не дає їм розвивати самостійне мислення.

Інтернет може бути розглянутий, як інформаційний ресурс права, що робить правову інформацію доступнішою широким масам населення, що показує нове наповнення інформаційної функції права. Сьогодні, доступність інформації не свідчить про її достовірність. Право у цьому ракурсі може забезпечити достовірність поширюваної інформації та створити підстави відповідальності за негативний вплив недостовірної інформації.

Список використаної літератури:

1. Степанов О. О ценностных аспектах в правовом регулировании развития информационно- электронных технологий / О. Степанов // Современное право. – 2003. – № 12. – С. 48.
2. Белорус О. Г. Глобальне трансформації і стратегії розвитку / О. Г. Белорус (науч. ред.) – К. : Ориане, 2000. – 422 с.
3. Луценко С, Кучабський О.: Генезис інформаційно-комунікаційних теорій сучасного суспільства // Публічне управління: теорія та практика: збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління. [Електронний ресурс] – Х. : Вид-во «ДокНаукДержУпр», 2012. – № 2(10).
4. Аксьонова Н. Методика відбору інтернет-інформації: вплив сучасних інтернет-технологій / Н. Аксьонова // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2014. – Вип. 39. – С. 385-396.
5. Клімова Г. П. Правове інформування українських громадян засобами масової комунікації / Г. П. Клімова // Вісник Нац. ун-ту «Юридична академія України ім. Я. Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія : зб. наук. пр. – Х. : Право, 2013. – № 1(15). – С. 198-205.